

Szalacska vára.

Írta: Pallóni György agr. mérnök 1948 II hóban

-1-
Össze száll szájról - szájra
Szapákról munkákra
Hogy mi volt a szalacska
Mérében él, s hagyományban

-2-
Ekep szől, az ősimonda
Híres var volt a Szalacska
Benné élt egy híres vész
Szent Istvánmal össze nem fűt

-3-
Mikor hajdan törökloppányt
Nagycsatával elfoglaltak
Ide futott a sok pogány
S vitáival ezt tartották

-4-
Az ittlévő Orbán vész
Hoppányokkal szövetkezék
Heresztényhad ha ide ér
Elnyeli a posványos ér

-5-
Hán nem nyeli majd lenyomjuk
Majd Istvának megmutatjuk
Hogy mi vagyunk itt az urak
Mi parancsolunk a papnak

-6-
Vannak nekünk jó papjaink
De nem olyan varakjaink
Kik az Istent ki gúnyolják
A népet meg dolgoztatják

7
Télik - mulik a drága nap
Fehérlóvat áldoz a pap
A magyarok nagy Isténnek
Hogy adjon nekik segítséget

-8-

Az álokozot keskeny füstje
Egyenesen száll az égbe
Délét mutat a napóra
Most néz le ránk a nap óra

-9-

Délután száll a vízparancs
Mindenkéi már a helyén van
Aki mincesen megjén oda
Veszélyben a vár és óra

-10-

Orbán keletre, Koppány népe nyugatra hajtót
Lorával s szemlélté a pusztaságot
Mindenkéi a helyén legyen
A láposban és a hegyen

-11-

Gystrán biztosan északról jön
Arkon-bokron, hegyen völgyön
De már ide be nem jöhet
Védjük ezt amíg csak lehet

-12-

Csak keleten lesz valami
De ezt könnyülene kivédni
Főm állunk itt a vár fokán
Jöhet ellenünk az Gystrán

-13-

Északról védél nádassal berek
Délről meg az erdők hegyek
Nyugatról a Sárkány tava
Az most ember nem járhatja

14

Megkivédelték ám a harcok
Megrövidültak a nádassal
Repültak az ijjak nyilak
Nádasban ez bizonytalan

Hétevig tartott ez a harc
De Orbán nem volt nyugtalan
Tudta hogy a pontosságban
Van erejük nagy hatalma

-16-

A harmadik estendőben
Lejebb esett a győzelem
Ystván egy kis relett Tervezett
Besapta az ellenfelet

-17-

Átkelt Szörnyü irányába,
Nadkivét tett az ingoványba
Itt kezdődtek komoly harcok
Egymás ellen, fel magyarok

-18-

Mi kell verni Ystván királyt
Felt a jelző Orbán hadain
Bekerítjük agyonverjük
A szörnyübe eltemetjük

-19-

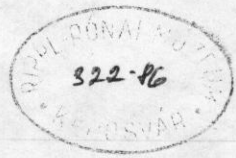
A negyedik estendőben
Felt a nagy ütközetben
Mikor Ystván főrbersalta
Orbán hadat a nádorba

-20-

Megkerülte Szörnyü gödrét
Bekeríté ellenfelet
Megseberték Orbán vezért
Hős vitézinek az élén

21

S mikor Orbánt fölemelték
Összetevé a kiterét
Nehagyják itt vizzék vizza
Tennessék el külön róba

De jelnyöggült Orbán vezér
 Újra ottall a had élén
 Oxt parancsot jobbra - balra
 Yel verezik kemény hada

-23-

Az öfödik estendőben,
 Altt a sereg harosa kézen
 István hada Dobozgyánon
 Orbán népe Csillehaton

-24-

Egyik innen a másik túl
 Harcalni így egyike tud
 Orbán népe lapon, erdőn
 Lesből üt rajt az érkezőn

25

Elindult hát István király
 A sonkakut volt az irány
 Ez a kiskut a dombalján
 Cronkafűzfa áll az orman

-26-

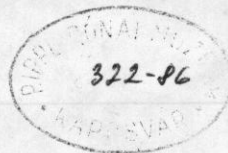
Innen hordja vizet a nép
 De van több kut, van még kettő
 Túloldalán is van három
 Meglátását alig várom

-27-

Ballkut, mecskes és a szentkut
 Ott ihatik ki mennyit tud
 Szonjastatni mi reme tudják
 Más dolgról gondolkozzanak

-28-

Foglalják el a pusztahelyt
 Ahol gulya menes legelt
 Ahol az első őrzem állt
 S kímélte a látóhatárt

-29-

Méki fordult hát a sereg
Megmorzsdult a nádorok berek
Klímény harcok drága árán
Övék lett a pusztasáphat

-30-

Gle de ott is sok sok vitéz,
Még halt gulyáért ménsert
S a mai napig a sok vitéz
Ott nyugszik bíz a pusztá oxilén

-31-

E pusztahely oldalába
Sok sírkövelom van megásva
Benne nyugszik sok szép magyar
Testvérharcban aki meghalt

-32-

Heresztényhad ezek után
Közrefogta az ingoványt
Gyította a pogány magyart
A pogány az Gytrán hordát

-33-

A csónokkut irányában
Vált a sereg rohamában
Mikor a pusztahely
Végre az övék lett

-34-

Kétfelől Farnadt most Gytrán horda
Bészélyben most vár és usa
Már hatodik esztendeje
Hogy ittharcol a serege

35

Nó de most már csak vége lesz
Reménykedett a pzentrosereg
Összeültek a vezérek
Gondolkodtak mit tegyenek

-36-

Egyik mond így a másik úgy
De határozni egyikse tud
Eszakról hiába megyünk
A mádarsba mind elveszünk

-37-

Halálom a szonkakutnál
Ha átmenünk egy ízrakán
Akkor sem írunk semmi sőt
A vár alatt mind elveszünk

-38-

Pedig ezt meg kell oldani
Orbant ki kell szorítani
Hogy adja meg magát,
Vagy ixelje meg a halált

-39-

A nagy haditanács után
Azt mondotta elő István
Megyek magam kímélőbe
Hogy ellenőrem legyőzhessem

-40-

Átment a szonkakutnál
Az esti holdvilágnál
Hogy esett a vár alján
Hogy kíméljen a vár oldalán

-41-

Hátraért egy völgyözorba
Azon lassan felballagott
Odacél egy házikóhoz
Mibe Varga Péter lakott

-42-

Prézilgatót a vén Vargá-val
A hetvenéves agastyánnal
Hogy miképp megyen neki sosa
Mióta el e hegyözorba

- 43 -

Hát bizony én rég itt vagyok
Halászgátok vadászgátok
Hísgyerekek koromtól fagyva
Eler itt a hegy szorosban

44 -

Ystrán aztán tovább haladt
Ovatosan a fák alatt
Mikor beért a nagy várba
Sok gond forgott az agyába

- 45 -

Hát biz mi ért be nem vesszük
Még hétvégig ittlehetünk
Itt mindnyájan elvesszhetünk
De Orbán népet le nem vesszük

- 46 -

Mikor mindent körül nézett
Szomorúan tovább lépett
Látta hogy hiába küzdnek
Itt mindnyájan elvéreznek

47,

Bánatában hazafelé
Ballagott már Ystrán veszer
Mésutát választott magának
Mgyorsan sélja már az utjának

- 48 -

Betért hát egy kisringy hátra
Mely állt a vár oldalába
Ottlakott egy őrvagy arany
Hísi fiával imátkozott

49

Hallgasd Ysten hó imánkat
Adjad vinná jó apánkat
Nemsokára lesz kenyérünk
Nem jöve vinná éhen veszünk

-50-

Akkor írt be István király
Adjon Isten édesanyám
Fogadj Isten jó barátom
Mondja mivel kihalhatom

-51-

Nem sok jóval jóasszonyom,
Tudom szegény azt már látom
Hogy miért jöttem azt is mondom
Gyűlölségedet meghallgatom

52

Nem imádkoztam én szép vitéz
Fiának mondtam egy kis mesét
Mivelgettem az apjáról,
És a harci bátorságról

-53-

Ej nem mondjad Te jóasszony
Gyűlölköztél én úgy tudom
Híntől hallottam szavadat
Az Istenhez szóló imádat

-54-

Mond meg hogy hol van az urad
Talan segíthetek rajtnál
Mondá az hogy fogcsapba van
Ott fogtár el meg Koppányban

-55-

Azóta tán már keresztény,
Hogyan hívják az ő nevet
Az anyómy mondta, hogy Papp János
Tán nem is él már szegény János

56

Mondá István dehogyan él
Ott szolgál a seregemenél,
Én vagyok egy kímélő vezér
Hörögtetésni jöttem csak én

-57-

Mondj Papné egy jótanácsot
Hogy győzhetnénk Orbánékon
A hitedil esztendőbe
Háborunknak lenne vége

-58-

Monda' Pap-né egész könnyen
Amint megyen itt a völgyben
Dél felé a völgy szorosban
Ott ahol egy nagy bükkfa van

-59-

Ottan a völgy legkeskenyebb
Ott ritkán a legkevésbé
Ha önépítők egy éjszakán
Jötték len a Szalacsra vár

-60-

Földet vigyen minden vitéz
Sapkájában ami elfér
De eszedesen az éjj éjelen
Kösz lesz az ut a nap reggelen

-61-

Megköszönte István király,
Az asszonyok jójeit kívánt
Átvágot az ingoványon,
S ott termelt a dobogyanon

-62-

A vitézi lestek varták
Mikor jön meg már a király
Mikor István megérkezett
Örvendéret a csantsereg

-63-

Nó vezérünk mit csinálunk
Mit csinál a mi Orbánunk
Még vagyon jó eszésképe
Fene bujjon a bőrébe

-64-

~~De hol vagyon Papp János
Idevele hadd hadlalom
Idevele de csak tüstént
Elbízélem ami történt~~

-64-

Megám bizony hát halljátok
A vasat el nem foglaltátok
Mert az bizony olyan erős
Elfoglaltai mincesen erőnk

-65-

De hol vagyon Papp János
 Ydevele hogy hadlátom
 Ydevele decsak tüstént
 Elbeszélem ami történt

Párperc múlva már Papp János⁶⁶
 István király előtt állott
 Parancsára nagyvezérem
 Bámmit kider es börtölem

-67-

Hát tudod János Fegnap este
 Nálatok voltam vendégnél
 Félregec meg a fiad
 Ymadkorott éppen az nap

-68-

Hétnapmúlva meglátatod
 Decsak úgy ha megárasod
 Neszől semmit de mátol fogva
 Nagy birtokmar lesz wa

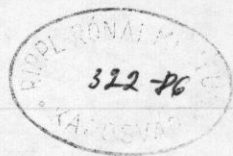
-69-

Hörzönettel nagy királyom
 Tán valaha meghálálom
 Légy keresztény, nécsak magyar
 Ezt kívánom en s a háza

-70-

Másnap este hadparacsra
 ált a megy kitűsösbe
 Minden vitéz esudbe legyen
 Mindenké csak sém figyelyen

Fegnap éjél jöttem háza
 Kémnek voltam el a várba
 Csak annyi lesz a vár titka
 Földet hordunk a papkánkba

-42-

Odaöntjük egy házba,
Lesse utunk az ingoványba
Az a hely, majd hova öntjük
Sapkátötésnek nevezzük

-43-

Egy éjszara a serényünk
Ford annyit, hogy átmezzünk
Hátba támadjuk meg Orbánt
Legyőzzük a nagy daliát

-44-

Ment a munka nagy, serényen
Csendesen de, túl könnyen
Napkelte kézen veltár
És mindnyájan megindultak

-45-

Megmozdult a sapkátötés
Ugy vágatott sok magyar hő's
Élöl keresztel, ijál, nyíllal, karddal
Harcolt a király sok vitéz magyarral

-46-

Mikor megtudta ezt Orbán véres
Rögtön látta Teljes vesztét
A reméltés, oly nagy mérvet öltött
Hogy Orbán hada menten pót szállott

-47-

Fusson ki merre bír
Holt a meglepett bír
Mit kiadott a nagy véres
Tudta itt porsa végét és

48

Szaladt a sok vitéz le a vörböl,
Hogy menekültesse a haláltól
Gyűt a kereszt, futott a papany,
Futott volna de nem volt hova

- 79 -

A vár alján a nádor szélén,
 állott az Orbán vitéz peregével.
 Vegyük fel a harcot mondotta Orbán verés,
 Szolga nélkül a halál vitézén, mit ér?

- 80 -

Felhat vitézek a vérső rohamra
 Négyen egyiköknél keresztény szolga
 Sorsunk a halál, ezt mindenki tudja
 Fel vitézün a vérső rohamra

- 81 -

Hullott a vér, csengett a kopja
 Sorra hullott Orbán magyarja
 De azért let szolgája a pogány magyarok
 Megmutatta a hit a magyart a magyarok

- 82 -

Utolsó halott lett hős Orbán verés
 De vérsőkip harcolt a pogányokért
 Ott esett el ahol a domb a legnagyobb
 Ma is a neve Orbándomb vagyon

- 83 -

A nagy domb mélyibe fekszik a nagy verés
 Jobbra-balra vitézi anyagi belefert
 A vár oldalán hol a bálvány kecskerobor állott
 Sok keresztény vitéznel adott, örök néme állmot

- 84 -

A hely ahol István király a vörjórán állott
 Örökjeleül egy Templomot állított
 Azóta már ország lerombolta háború esle
 De a keresztény magyarnép esde nyitól felemelte

- 85 -

Az a hely hol Papp Yános házikója volt
 Örökidőre Pappgödör nevet kapott
 Papp Yános lett aztán Szolacska városra
 Erdemeiést István ezt ajándékozta

86-

Mest vem győzelem nemcsak engem illet
Papp Jánosomat is ki nekem győzmi nyitott
Elanulta nekem Szalacska vár titkát,
Hogy leggyőztessem végül a híres Orbánt

-87-

Értőfogva vett Papp János városán
Uralkodott soká Szalacska várán
Er képerthe a pogányság utolsó harcát,
Er horta a pogányság utolsó alkonyát

-88-

Ennyi végt őszött a Szalacska vár
Hilencsáros mulla a nép száján
A versben írottak a maigap is
Aki akarja ma is megnézheti.

Nagyberki 1985 II 2

Pannycsóné
Fagy mesztő

Lakrím: Pallósi László
Nagyberki 7255
Felszabadulás u 53